

# PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ

CODZIENNY BIULETYN  
WYDZIAŁU PRASOWEGO

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Rok VI

Warszawa, czwartek 11 czerwca 1931 r.

Nr. 131

ADRES REDAKCJI: Plac Marsz. Piłsudskiego 9, tel. M. S. Z., wewn. Nr. 53

**TREŚĆ: Sprawy polskie:** Polska a Niemcy. Sytuacja polityczna w Polsce. — Polska a państwa bałtyckie. — **Zagadnienia ogólne:** Po wizycie w Chequers. Odszkodowania i sprawa rozbrojenia. — Mocarstwa a ZSRR. Sytuacja gospodarcza w ZSRR. — Sytuacja polityczna i gospodarcza na Litwie. — Włochy a Watykan. — **Różne.**

## SPRAWY POLSKIE

### POLSKA A NIEMCY. SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

*L'Ere Nouvelle* 9.VI, (w art. J. Ossola), omawia demonstracje Stahlhelmowców i twierdzi, że „we Wrocławiu o niczem innym nie myślano, jak o zabiciu pokoju” i to „właśnie w chwili kiedy ministrowie niemieccy starają się uzyskać zaufanie świata i ulgi w reparacjach. „Czyżby przypuszczano w Niemczech że postulaty Stahlhelmu zdolne są wzmocnić to zachwiane do nich zaufanie?” Francja i Polska dały już tyle dowodów, iż szczerze pragną rozbrojenia moralnego, tego niezbędnego warunku pokoju. Świat cały zaświadczyć może, że każde usiłowanie Brianda w tym kierunku znajdowało bezwzględne poparcie min. Zaleskiego. Należy jednak skonstatować, że „wyciągnięta do zgody dłoń Francji i Polski spotyka zawsze i wszędzie zaciśniętą groźną pięść niemiecką”.

*Deutsche Tageszeitung* 10.VI, podaje obszerny przebieg procesu Graebego w Poznaniu i w końcu podkreśla, że ta sprawa jest „fantastyczna” i stanowi „mały ułamek drogi krzyżowej mniejszości niemieckiej w Polsce”.

*Vossische Ztg.* 10.VI, pisze p. t. „Fantazje około osoby Piłsudskiego”, że „Populaire” zbyt sobie upraszcza sąd o marsz. Piłsudskim. Stary rewolucjonista, jakim jest Piłsudski, miał sposobność przepro-

wadzić po maju 1926 r. wszystko, co zechciał, a jednak wybrał drogę tak oryginalną, że nie pokrywa się ona zupełnie z utartymi zwykłymi ścieżkami mężów stanu. Po zwycięstwie wojskowym każdy oczekiwał wojskowej dyktatury, a tymczasem zachował on system parlamentarny i t. p. Niema więc żadnej podstawy uważać go za „szalonego”, a jedynie co możnaby powiedzieć, to, iż pracując całe życie dla dobra swego narodu, zawiódł się na nim i czuje się zgorzkniały.

### POLSKA A PAŃSTWA BAŁTYCKIE.

*Rytas* 9.VI, w notatce, nawiązującej do zakończenia odbywającej się w Kownie konferencji Związku studentów państw bałtyckich (SELL'u), podkreśla, że sprawa przyjęcia Polski do Związku nie została rozstrzygnięta. „Dokoła sprawy przyjęcia Polski do Związku toczył się — pisze dziennik — b. wielki spór. Najbardziej winna jest temu delegacja litewska. Delegaci Łotwy, Estonji i Finlandji, aczkolwiek zachwycali się pięknem przyrody litewskiej, wyjechali z Litwy niebardzo zadowoleni. Dla rozstrzygnięcia sprawy polskiej postanowiono zwołać w Rydze nadzwyczajną konferencję przedstawicieli młodzieży akademickiej wszystkich czterech państw bałtyckich. Jednakże można oczekiwać, że, jeśli ta sprawa nie została przychylnie dla Litwy rozstrzygnięta na konferencji w Kownie, — tembardziej nie uda się to w Rydze”.

## ZAGADNIENIA OGÓLNE

### PO WIZYCIE W CHEQUERS. ODSZKODOWANIA I SPRAWA ROZBROJENIA.

*The Daily Telegraph* 9.VI. Korespondent dyplomatyczny informuje, że w Chequers osiągnięto na-

stępujące porozumienie: uznano, że chwila obecna nie jest odpowiednia do zwołania międzynarodowej konferencji lub Komitetu Ekspertów ani w sprawie odszkodowań ani też długów wojennych, wobec czego całkowita rewizja planu Younga nie może być roz-



ważana. Mimo to jednak pewne ulgi zostały przyznane Niemcom w ich ciężkiej sytuacji, a mianowicie częściowe moratorium warunkowej części annuitetów do wysokości 50 mil. funt. szt. na okres trzech lat. Wielka Brytania nie wyrzeka się swej części odszkodowań bez odpowiedniej redukcji jej długów wojennych, wobec czego klucz od sytuacji spoczywa w rękach Stanów Zjednoczonych.

W niektórych kołach panuje przekonanie, że Ameryka godząc się na zawieszenie spłat reparacyjnych, wypuści roczną pożyczkę wewnętrzną na 50 mil. funt. szt. Procenty i amortyzacja pożyczki mają być zagwarantowane przez Niemcy lub łącznie przez Niemcy i aliantów. W ten sposób unikniętoby zachwiania budżetu amerykańskiego. Nie przewiduje się możliwości bezpośredniego zwrócenia się w tej sprawie do Stanów Zjednoczonych, natomiast sprawa ta ma być załatwiona przez dyskretne wysondowanie opinii Ameryki za pośrednictwem mocarstw zainteresowanych.

*The Daily Herald* 9.VI. Korespondent dyplomatyczny twierdzi, iż delegaci niemieccy zadowoleni są z rozmów w Chequers i że spodziewają się wkrótce rewizyty Mac Donalda i Hendersona w Berlinie. Wizytę w Chequers korespondent uważa jako zamknięcie jednego rozdziału a otwarcie nowego w stosunkach angielsko-niemieckich.

*The Times* 9.VI. Korespondent z Waszyngtonu donosi, iż sekretarz stanu Stimson odbył dłuższą konferencję z prez. Hooverem na temat komunikatu oficjalnego, wydanego po rozmowach w Chequers, lecz treść konferencji trzymana jest w tajemnicy. Kwestja zaproponowania przez państwa europejskie Stanom Zjednoczonym otwarcia dyskusji nad sprawą długów wojennych zaniepokoiła niektórych członków gabinetu Hoovera, lecz Stimson jest tem mniej zaniepokojony niż prez. Hoover. Tendencja do uzależnienia redukcji długów od redukcji zbrojeń daje się tu coraz bardziej odczuwać, lecz w danej chwili sprawa nie dojrzała do tego stopnia, by można uważać za rzecz możliwą zaproponowanie Europie traktowania sprawy długów łącznie ze sprawą rozbrojenia. Można ją raczej traktować jako wskazanie Europie, że jeżeli Stany Zjednoczone zostaną zaproszone do rozważenia kwestji długów, to nie będą traktowały jej w oderwaniu od kwestji rozbrojenia.

*Le Temps* 9.VI, uważa, że spotkanie w Chequers nie wywarło wpływu na sytuację międzynarodową. „Nie mogło być inaczej, wobec nieobecności innych państw zainteresowanych w zagadnieniach obecnej chwili”. Na propozycję Niemców rewizji planu Younga, Mac Donald i Henderson odpowiedzieli tylko, że sprawa ulżenia Niemcom może być zdecydowana jedynie za zgodą wszystkich państw interesowanych. Taką właśnie współpracę międzynarodową proponowała Francja przez Brianda, lecz Niemcy w odpowiedzi na tę propozycję postawili świat wobec faktu dokonanego „Zollvereinu”, który ma na celu niedopuszczenie do współpracy międzynarodowej i stworzenie Mitteleuropy, obliczonej jedynie na korzyść Niemiec. „Omyłka niemiecka polega na tem, że liczą oni więcej na pogroźki i szantaż polityczny, niż na lojalne wypełnienie traktatów i rzetelną współpracę międzynarodową”.

*Journal des Débats* 9.VI, w art. P. Bernusa twierdzi, że mimo wszystko, spotkanie w Chequers miało

wszelkie pozory pewnego rodzaju konferencji dyplomatycznej. Niemcy dopięli swego celu, gdyż udało im się postawić na porządku dziennym spraw międzynarodowych rewizję planu Younga, dzięki uprzejmości angielskiej. Co do konferencji rozbrojeniowej, to prawdopodobnie była ona też omawiana, gdyż ta właśnie sprawa była przyczyną zaproszenia Niemców na week-end. „W każdym razie Chequers doda otuchy Niemcom, gdyż przedstawiciele ich rządu doznali prawie entuzjastycznego przyjęcia zaraz po sprawie Zollvereinu i po demonstracjach Stahlhelmu we Wrocławiu”. Autor uważa, iż głęboko niemoralną jest polityka inspirowana „strachem przed gwałtem”.

*Journal de Genève* 9.VI, w art. W. M. twierdzi, że początkowo Mac Donald i Henderson chcieli uspokoić Niemcy „cierpiące na manję prześladowczą”, co do umowy morskiej francusko-włoskiej. Nie należy zapominać, że W. Brytania zgodziła się z projektem komisji przygotowawczej, a Niemcy sprzeciwiły jej się całkowicie. Dlatego też angielscy ministrowie chcieli przekonać Niemców o zgubności ich metody żądania wszystkiego, lub niczego. Od chwili jednak zaprosin i spotkania w Chequers atmosfera międzynarodowa zachmurzyła się i sytuacja wewnętrzna Niemiec pogorszyła się znacznie. Wszystko to spowodowało, że rozmowy, które początkowo miały się obracać dokoła rozbrojenia, skończyły się na wysunięciu przez Niemców sprawy reparacyjnej. „Niemcy pragną stworzyć wspólny front państw europejskich, które powiedziałyby Washingtonowi, że Niemcy znajdują się w sytuacji, zagrażającej spokojowi społecznemu Europy i że państwa te chętnie przyjdą Rzeszy z pomocą, rezygnując z przypadających na ich korzyść spłat, o ile Ameryka umorzy ich długi”. Takie postawienie kwestji jest zupełnie w stylu Mac Donalda. „W każdym razie, o ile chce się osiągnąć dodatnie rezultaty, należy wszczać nie jednostronną a międzynarodową akcję dla pomocy Niemcom”.

*Völkischer Beobachter* 9.VI, w koresp. z Londynu pisze, że o szczegółach spotkania w Chequers lepiej był poinformowany Briand, niż naród niemiecki lub angielski dzięki temu, że rząd niemiecki za pośrednictwem swego posła w Paryżu natychmiast komunikował przebieg rozmów w Chequers. Drugim wynikiem tej konferencji jest oświadczenie, stwierdzające to, że rząd angielski nie poczuwa się do odpowiedzialności za obecne położenie Niemiec, oraz podkreślające, że sprawa ta obchodzi wszystkie państwa. Trzecim zaś wynikiem i to najbardziej przykrym jest to, że wysłannik Brianda Sauerwein ogłosił, jak wynika z prasy angielskiej, iż w rękach Francji znajdują się wszystkie atuty, a Niemcy mogą otrzymać pożyczkę, jeżeli się podporządkują Francji. Następnie Brüning i Curtius starali się zdyskredytować w oczach Anglików narodowych socjalistów, przedstawiając ewent. rząd, w którym wzięliby udział, w czarnych barwach, chociaż „nie mają pojęcia o duchu nowego nacjonalizmu i socjalizmu”.

Dalej dziennik podnosi, że artykuł w „Daily Herald” dawał niemieckim przedstawicielom doskonałą broń, aby domagać się rewizji odszkodowań, a tymczasem rząd niemiecki ogłosił zaprzeczenie zawartych w tym artykule wiadomości. Następstwem tego był „bezwstydny” artykuł w sobotnim numerze „Times”, zarzucający Niemcom dwulicowość i zaborczą propagandę. Różne głosy prasy angielskiej w ostatnich czasach pozwalały sądzić, że istniała moż-



ność oparcia rokowań z Anglią na nowych zasadach. Tymczasem konferencja w Chequers skończyła się niczem, i „nie jest rzeczą zrozumiałą, jak Brüning i Curtius mają odwagę powrócić do Niemiec jeszcze w charakterze ministrów”.

*Die Rote Fahne* 9.VI, pisze, że w Chequers nie mogło dojść do żadnych pozytywnych wyników, a przeciwnie konferencja ta przyczyni się tylko do zaostrożenia sytuacji międzynarodowej, gdzie dają się już widzieć kontury nowych ugrupowań i konfliktów imperjalistycznych. Wbrew życzeniom rządu angielskiego prasa francuska i angielska dostrzegają nowy kierunek polityki europejskiej, który ma być wymierzony przeciwko Ameryce. Dlatego też rozmowy w Chequers w sprawie odszkodowań nie mogły doprowadzić do żadnych wyników, gdyż Ameryka w tej sytuacji nie pójdzie na ustępstwa.

*Il Popolo d'Italia* 7.VI, stwierdza, że Włochy nie uważają się za zaskoczone wizytą w Chequers, ponieważ rozmowy między dyplomatami są potrzebne, a Rzym należycie ocenia roztropną politykę Mac Donalda i Hendersona. Gdyby terminu tego spotkania nie odkładano rozmowy te byłyby się przyczyniły do wyjaśnienia Niemcom układu moskiewskiego między Anglią, Włochami i Francją. Teraz zaś te rozmowy okazały się potrzebne ze względu na niepokojące położenie w Niemczech, przypominające położenie bezpośrednio po wojnie. Niemcy mają 5 milionów bezrobotnych, a zjazd 150.000 członków Stahlhelmu dowodzi, jak wielki niepokój panuje wśród prawicy. W rozmowie może być też poruszone rozbrojenie, do którego jednakowo dążą Anglija i Włochy, a które odciążając pod względem finansowym przyniosłoby ulgę w życiu gospodarczym.

*Il Popolo d'Italia* 5.VI, w koresp. z Londynu twierdzi, że zaproszenie ministrów, niemieckich do Chequers jest podkreśleniem przez Anglię, że nie chce dzielić państw europejskich na obozy, w czym się stanowisko Anglii zbiega z włoskiem. Zdaniem dziennika, Anglija będzie broniła swoich interesów wobec Niemiec, gdyż Anglicy nie chcą omawiać z samymi Niemcami spraw, w których są zainteresowane także państwa trzecie.

*Il Giornale d'Italia* 7.VI, w koresp. z Paryża donosi, że Francja w odpowiedzi na spuszczenie na wodę krążownika „Deutschland” zamierza powrócić do budowy wielkich pancerników, choć po wojnie budowała tylko małe; małe bowiem nie mogłyby się przeciwstawić krążownikowi niemieckiemu. Dziennik jest zdania, że — ze względu na małą pojemność portów francuskich oraz ze względu na najbliższą konferencję rozbrojeniową — Francja ograniczy się jednak do budowy okrętów średnich, nie przekraczających 23 tys. tonn pojemności.

*Il Mattino* 31.V, w kor. z N.-Yorku przyznaje słuszność twierdzeniu Hoovera, że Europa powiększa swoje trudności gospodarcze wskutek wielkich wydatków na zbrojenia, ale jednocześnie zarzuca Stanom Zjednoczonym ślepy nacjonalizm gospodarczy, obojętność na wysokie odszkodowania niemieckie, których dwie trzecie idą na rzecz Stanów Zjednoczonych a wreszcie to, że Stany Zjednoczone same wydają wielkie sumy na zbrojenia.

## MOCARSTWA A ZSRR. SYTUACJA GOSPODARCZA W ZSRR.

*The Manchester Guardian* 8.VI, w korespond. z Moskwy donosi, iż inicjatywa Francji w sprawie podjęcia rokowań z Sowietami o pakt nieagresji oraz traktat handlowy w kołach sowieckich mimo pewnej rezerwy wywołała zadowolenie, tembardziej, że Francja odstąpiła od swego żądania załatwienia sprawy dawnych długów, jako przedwstępного warunku podjęcia jakichkolwiek rozmów w sprawach politycznych lub ekonomicznych. Korespondent wyraża przypuszczenie, że o ile zmiana stanowiska Francji będzie stała, to może ona wpłynąć na politykę Polski względem Sowietów.

*Izwiestja* 4.VI, ogłaszają szereg zmian w ustawodawstwie pracy ZSRR., które zostały uchwalone przez prezydium CIK'a w dniu 3 czerwca. Uchwalone przepisy dodatkowe dotyczą ustalenia systemu opłaty pracy nocnej i akordowej. Nowe przepisy wprowadzają odpowiedzialność karną i materialną robotników za powierzone im maszyny, narzędzia i surowce. Poza to przepisy te uprawniają administrację przedsiębiorstw przemysłowych do dysponowania robotnikami co do miejsca zatrudnienia i charakteru pracy, przyczem o ile robotnik nie wykona zarządzenia administracji przenoszącego go do innej pracy, ma być karany za złamanie dyscypliny.

*Proletarska Prawda* 7.VI, ogłasza uchwałę WCİK'a republiki Ukraińskiej o wprowadzeniu specjalnych sądów przemysłowych, które mają sędzić sprawców dezorganizacji przemysłu oraz tych robotników, którzy przez niewykonywanie zarządzeń władz stają na przeszkodzie urzeczywistnieniu pięcioletniego planu gospodarczego. Sądy przemysłowe mają być założone przy każdym przedsiębiorstwie lub przy komunie rolnej, jak również przy każdej instytucji, liczącej najmniej 100 pracujących. Decyzje sądów są ostateczne i żadnej apelacji nie podlegają.

*Krasnaja Gazieta* 6.VI, zamieszcza oficjalne zestawienie o wynikach produkcji przemysłowej w ZSRR. w maju. Produkcja węgla wyniosła 3.910.300 ton, w tej liczbie 3.196.000 ton węgla wydobyto w zagłębiu donieckim. Surowca odlewniczego wyprodukowano 410.000 ton, w tej liczbie 314.000 ton na Ukrainie. Stali — 413.000 ton, rudy żelaznej 839.700 ton, (w tem 704.000 ton w zagłębiu krzyworskim na Ukrainie), cementu — 293.000 ton.

## SYTUACJA POLITYCZNA I GOSPODARCZA NA LITWIE.

*Rytas* 9.VI, informuje o przesłaniu Papieżowi przez kowieńskiego metropolitę Skvireckisa w imieniu duchowieństwa i społeczeństwa litewskiego depeszy kondolencyjnej z powodu nieprzychylnego ustosunkowania się Włoch do Stolicy Apostolskiej. Poza to, nawiązując do wyjazdu nuncjusza Bartoloni'ego z Litwy, Skvireckis ubolewa nad tem i w imieniu całego katolickiego społeczeństwa na Litwie podkreśla jego przywiązanie i posłuszeństwo wobec Stolicy Apostolskiej.

*Lietuvos Aidas* 9.VI, w koresp. z Rzymu zamieszcza wiadomość, jaka ukazała się w „Osservatore Romano” z powodu wyjazdu nuncjusza Bartoloni'ego z



Litwy; dziennik papieski wyjaśniał, że Watykan nie mógł zarządzić odwołania Bartoloni'ego na żądanie rządu litewskiego, a to z powodu niepodania motywów propozycji odwołania.

„Liet. Aidas“ w obsz. komentarzu do wiadomości „Osservatore Romano“ zaprzecza temu, jakoby Stolicy Apostolskiej nie były podane do wiadomości powody domagania się przez Litwę odwołania nuncjusza Bartoloni'ego i pisze w d. c., że rząd litewski uważając Bartoloni'ego za niepożądanego dla siebie przedstawiciela Watykanu, nie mógł dopuścić, by nuncjusz — pomimo nieutrzymywania z nim przez rząd litewski żadnych stosunków — brał udział w rozmaitych kongresach jako przedstawiciel dyplomatyczny Watykanu; przeto „rząd litewski był zmuszony do poproszenia Bartoloni'ego, by natychmiast opuścił Litwę“.

*Rytas 9.VI*, zamieszcza obsz. sprawozdanie z kongresu eucharystycznego w Wołkowyszkach, podkreślając jego znaczenie dla sprawy pobudzenia obywateli litewskich do spełniania praktyk religijnych i dla ich postępowania w myśl zasad głoszonych przez Kościół.

*Lietuvos Aidas 9.VI*, podkreśla, że kongres eucharystyczny w Wołkowyszkach nosił pomimo swego charakteru religijnego cechy polityczne. Dziennik wskazuje na cały szereg tajnych zebrań, jakie odbyły się w pobliskich wsiach, na których przebrani po cywilnemu księża agitowali przeciwko rządowi litewskiemu z powodu jego nieprzychylnego stanowiska wobec duchowieństwa.

*Akis 4.VI*, podaje, iż dr. Karvialis, jeden z przywódców stronnictwa ch.-dem., zamierza wystąpić z tego stronnictwa z powodu różnicy zdań, pomiędzy nim a innymi przywódcami stronnictwa w sprawie ścislejszych stosunków z lewicą oraz z powodu projektowanego prezeń założenia nowego stronnictwa chrz.-demokratów-aktywistów. Pismo podkreśla fakt, iż w ostatnich czasach dr. Karvialis grupuje wkoło siebie litewską młodzież katolicką, t. zw. „ateitininków“.

*Rytas 5.VI*, zamieszcza oświadczenie dr. Karvialisa, zaprzeczające powyższe pogłosce.

*Socjaldemokratas 6.VI*, w art. wst. wytyka miejscowości litewskim, a przede wszystkim Żydom wzięcie udziału w wyborach do samorządów miejskich. Posunięcie Żydów dziennik określa jako sprzeczne z zasadami demokracji i zaznacza, że socjaldemokraci litewscy w przyszłości wyciągną z obecnej polityki żydowskiej odpowiednie wnioski.

*Rytas 5.VI*, w art. wst. przedstawia w ciemnych barwach położenie rolników na Litwie północnej i nawołuje rząd litewski do przyścia im z pomocą przez udostępnienie taniego kredytu oraz przez umożliwienie spłaty długu, zaciągniętego w postaci zboża na zasiew w latach nieurodzaju, w naturze. W d. c. dziennik podkreśla brak rąk roboczych na Litwie północnej, a to z powodu emigracji rolnych robotników litewskich do Łotwy, gdzie z powodu wyższych cen zboża rolnicy mogą lepiej opłacać robotników.

*Dzień Kowieński 5.VI*, w notatce, informującej o zjeździe żydowskich banków ludowych na Litwie, pisze, że prezes zarządu zjednoczenia tych banków Rubinsztejn podkreślił wypieranie Żydów na Litwie z różnych pozycji gospodarczych. Dyrektor centrali

banków żydowskich Portnow wskazał, iż centrala obejmuje 88 banków, które liczą przeszło 20 tys. członków i w r. ub. udzieliły swym członkom pożyczek na sumę około 15 milj. lit. Ponadto banki wytknęły sobie jako cel zakładanie żydowskich placówek zawodowych.

*Lietuvos Aidas 6.VI*, w obsz. art. omawiającym rozwój oficerskich szkół na Litwie, podkreśla znaczny postęp wiedzy wojskowej na Litwie, a to w związku z ukończeniem przez szereg oficerów litewskich wojskowych akademii zagranicą i wyższych kursów oficerskich w Kownie. Szef generalnego sztabu litewskiego gen. Kubiliunas przewiduje utworzenie w przyszłym roku litewskiej szkoły sztabu generalnego, mającej dać oficerom przygotowanie, przystosowane do specjalnych warunków wojska litewskiego i do geograficznego położenia kraju.

## WŁOCHY A WATYKAN.

*La Tribuna 5.VI*, w art. wst. wyraża uznanie dla decyzji rządu faszystowskiego w sprawie Azione Cattolica, która inaczej zmierzałaby do odnowienia w innej formie stronnictwa katolickiego, obalonego na równi z masonerją, liberalizmem i wywrotowcami przez rewolucję faszystów. Postanowienie rządu jest zgodne z konkordatem i dążeniem faszystów, który nie może pozwolić na tworzenie się we Włoszech znowu partii politycznych. Była to źle maskowana próba stronnictwa ludowego, prowadząca religję na bezdroże.

*The Sunday Times 7.VI*, komentując w art. wst. zaostrenie się stosunków pomiędzy Watykanem a rządem włoskim, wyraża przekonanie, że do zupełnego zerwania nie dojdzie, ponieważ Mussolini, jako przewidujący polityk nie może dopuścić do tego w momencie, gdy niezadowolone z faszystów jest dość silne. Będzie on wolał mieć w takiej sytuacji Kościół po swojej stronie. Zaostrenie się stosunków włosko-watykańskich jest dowodem, iż trudno jest pogodzić wybitnie nacjonalistyczną organizację polityczną z międzynarodową organizacją Kościoła Rzymskiego. Współżycie faszystów z katolicyzmem nie jest rzeczą łatwą.

## RÓŻNE.

*Dzień Kowieński 6.VI*, zamieszcza sprawozdanie ze zjazdu delegatów polskiej młodzieży akademickiej Łotwy, Litwy, Niemiec, Czechosłowacji i Rumunii, jaki odbył się dn. 24—25 maja w Berlinie. Zjazd miał charakter konstytucyjny i obradował nad stworzeniem naczelnej organizacji polskiej młodzieży akademickiej wspomnianych krajów, która to organizacja została powołana do życia. W skład rady naczelnej weszli: N. Liberis (z Łotwy), A. Bojko (z Litwy), F. Grala (z Niemiec), J. Zielina (z Czechosłowacji) i Tułaczko (z Rumunii). Na sekretarza generalnego został obrany J. Łangowski (z Niemiec). Z wytycznych punktów ideologii nowopowstałego związku należy wymienić: 1) Akademik polski winien przebywać, studjować i pracować w kraju swego urodzenia, 2) ideologję swą polska młodzież akademicka buduje na podstawach apartyjnych, i 3) źródłem ideologii młodego pokolenia akademików polskich jest mickiewiczowska idea filarecka.

